

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Departament Rynków Rolnych i Transformacji
Energetycznej Obszarów Wiejskich

Warszawa, 22 listopada 2024 r.
znak sprawy: DRE.pr.071.97.2024

Pan
Paweł Turczyn
Dyrektor
Wydziału Środowiska i Rolnictwa
Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie

Dotyczy: ochrony krajowego rynku cukru

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na stanowisko Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej dotyczące ochrony krajowego rynku cukru, przekazane pismem znak: ŚR-I.021.82.2024 z 7 listopada 2024 r., proszę przyjąć poniższe informacje.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na bieżąco i z dużą uwagą monitoruje rynek cukru oraz przepływy handlowe. Analizuje sygnały otrzymywane od uczestników rynku, zarówno plantatorów buraków cukrowych, jak i producentów cukru. Zabiega o to, by warunki gospodarowania dla polskich producentów umożliwiły kontynuowanie uprawy buraków i produkcji cukru.

W odniesieniu do postulatu w sprawie ograniczenia importu cukru spoza UE informujemy, że zgodnie z zasadami WTO import towarów może być ograniczony z przyczyn ekonomicznych za pomocą zastosowania środków taryfowych (ceł). Maksymalny poziom stawek celnych UE w imporcie z krajów trzecich wynika z jej zobowiązań w WTO. Cła mogą zostać podniesione ponad poziom wynikający ze zobowiązań w WTO jedynie w przypadku zastosowania środków ochronnych (antydumpingowych, antysubwencyjnych). Również ograniczenia ilościowe importu (kwotowanie) mogą być czasowo wprowadzone jedynie w przypadku zastosowania środków ochronnych. Dla zastosowania ww. środków niezbędne jest stwierdzenie

powstania (lub groźby powstania) szkody dla produkcji unijnej. Wnioski potwierdzające stosowanie dumpingu, czy też subsydiów plantatorzy lub producenci cukru powinni zgłaszać bezpośrednio do KE albo za pośrednictwem resortu wiodącego w zakresie polityki handlowej, tj. Ministerstwa Rozwoju i Technologii (MRiT). Jednak, aby takie wnioski miały szansę powodzenia należy wykazać nie tylko fakt wzrostu importu, ale również szkodę powodowaną przez rosnący import (np. wzrost zapasów, spadek cen i dochodów) dla unijnych plantatorów i producentów cukru.

W przypadku negocjowanych przez Komisję Europejską umów o wolnym handlu (FTA) z krajami trzecimi resort rolnictwa, mając na uwadze interes polskich producentów, zalicza cukier do produktów najbardziej wrażliwych. Dlatego też przekazujemy do MRiT postulaty wyłączenia cukru z liberalizacji ceł lub znaczące go ograniczenie m.in. poprzez ustanowienie kontyngentów (kwot) taryfowych.

W odpowiedzi na postulat dotyczący zwiększenia dopłat do produkcji w szczególności należy podkreślić, że środki finansowe na płatności (dopłaty) związane z produkcją, w tym w sektorze buraków cukrowych, to środki pochodzące z pomniejszenia puli środków podstawowego wsparcia dochodów, a więc najbardziej powszechnego instrumentu wsparcia w ramach płatności bezpośrednich.

Na realizację płatności związanych z produkcją Polska może przeznaczyć maksymalnie 15% rocznej puli środków na płatności bezpośrednie (ok. 528 mln EUR w kampanii 2024 r.). Zgodnie z Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) środki te zostały w całości rozdysponowane pomiędzy 13 sektorów objętych wsparciem.

Zwiększenie puli środków na dany sektor jest możliwe, pod pewnymi warunkami, w drodze przesunięcia części środków z innego sektora (innych sektorów). Takie rozwiązanie zostało zastosowane w odniesieniu do sektora buraków cukrowych. Mianowicie, zarówno w kampanii 2023 r., jak i w kampanii 2024 r., podjęta została decyzja o zwiększeniu puli środków na płatność do buraków cukrowych. Zwiększenie - w porównaniu do puli określonej w PS WPR - wyniosło ok. 4,9 mln EUR w kampanii 2023 r. oraz ok. 6,6 mln EUR w kampanii 2024 r. W rezultacie w kampanii 2023 r. stawka tej płatności była równa stawce planowanej z PS WPR (300,75 EUR/ha), natomiast w kampanii 2024 r. stawka była nieco niższa (o ok. 2,6%) od stawki

planowanej z PS WPR (powierzchnia zgłoszona do wsparcia w 2024 r. była wyższa o ok. 12,8 tys. ha od powierzchni z 2023 r.).

Decyzje dotyczące wysokości wsparcia związanego z produkcją w kampanii 2025 r. będą podejmowane na późniejszym etapie - po otrzymaniu z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zweryfikowanych danych do określenia stawek płatności za 2025 r. i z uwzględnieniem stawek maksymalnych określonych w PS WPR.

W przypadku sektora buraków cukrowych stawka maksymalna wynosi 330,83 EUR/ha.

Jednocześnie należy dodać, że rolnicy uprawiający buraki cukrowe mogą korzystać, na zasadach ogólnych, z pozostałych instrumentów wsparcia bezpośredniego, a w szczególności z: podstawowego wsparcia dochodów, płatności redystrybucyjnej, a także płatności w ramach ekoschematów obszarowych.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego zaniechania wycofywania substancji czynnych wykorzystywanych w środkach ochrony roślin przeznaczonych do ochrony upraw buraka informujemy, że proces zatwierdzania substancji czynnych prowadzony jest na poziomie Unii Europejskiej, zaś organem odpowiedzialnym za wydawanie decyzji dotyczących wycofywania substancji czynnych jest Komisja Europejska. Wycofanie zatwierdzenia substancji czynnej jest konieczne w przypadku, gdy zostanie udowodniony jej szkodliwy wpływ na zdrowie lub życie ludzi oraz negatywne skutki dla środowiska. Procedura ta prowadzona jest na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 (1), którego motyw 8 stanowi że: „Celem niniejszego rozporządzenia jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności rolnictwa wspólnotowego”.

Jednocześnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi ma na uwadze, jak dużym zagrożeniem dla rolnictwa jest wycofywanie substancji czynnych przy braku alternatyw dla ochrony upraw. Polska jako kraj członkowski Unii Europejskiej aktywnie angażuje się w prace Stałego Komitetu ds. Roślin, Zwierząt, Żywności i Pasz, który decyduje o zatwierdzaniu substancji czynnych do stosowania w środkach ochrony roślin oraz czynnie uczestniczy w procedurze oceny tych substancji czynnych. Tutejszy urząd dokonuje analizy sytuacji, mając na względzie potrzeby rolnictwa, jak również zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia

ludzi i zwierząt oraz środowiska, co jest kluczowe dla utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa polskiej żywności.

Z wyrazami szacunku

Joanna Trybus

zastępca dyrektora

Departament Rynków Rolnych i
Transformacji Energetycznej
Obszarów Wiejskich

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz. U. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1 ze zm.)

Do wiadomości:

Lubelska Izba Rolnicza (e-mail: lublin@lir.lublin.pl)